

KLASYFIKACJA PÓL KOMUTACYJNYCH

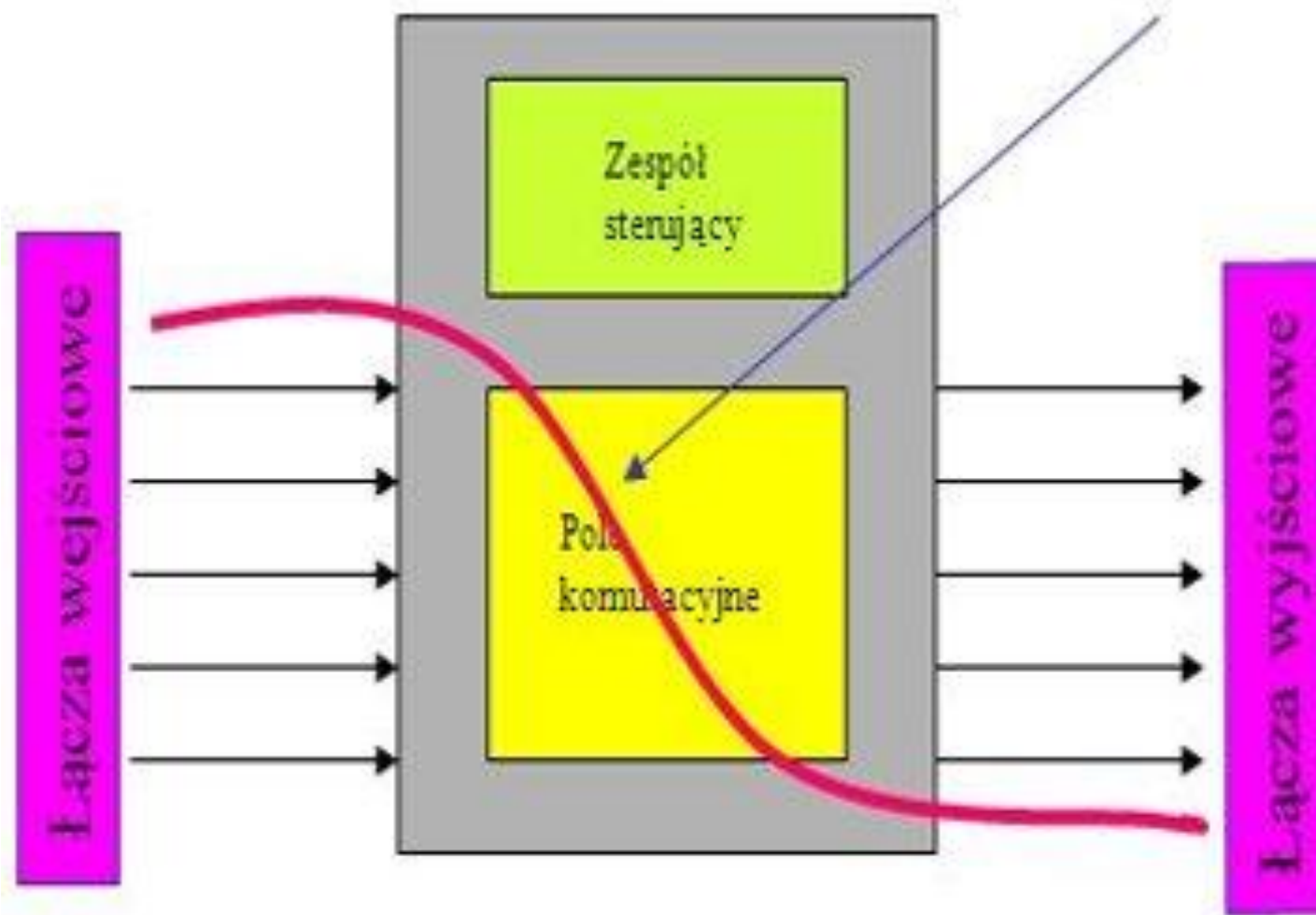
Czym jest pole komutacyjne?

Pole komutacyjne jest zbudowane z jednego lub z kilku komutatorów umożliwiającymi realizację bezblokadowych połączeń między dowolną parą wejścia/wyjścia. Pola te dzielą się na pola z rozdziałem przestrzennym, częstotliwościowym i czasowym dróg rozmównych. Pole komutacyjne umożliwia dokonywanie połączeń między łączami doprowadzonymi do węzła komutacyjnego.

Zespół sterujący w węźle

Zespół sterujący przetwarza odbierane przez węzeł komutacyjny informacje sygnalizacyjne i na ich podstawie zestawia połączenia w polu komutacyjnym, a także steruje wysyłaniem sygnalizacji na zewnątrz węzła. W niektórych centralach jest ono integralnie połączone z polem komutacyjnym

węzeł

Klasyfikacja pól komutacyjnych

Ze względu na zasady budowy pól komutacyjnych możemy wyróżnić:

1. **Pola z rozdziałem przestrzennym**-w tym przypadku wszystkie połączenia są realizowane przez fizycznie oddzielone drogi połączeniowe;
2. **Pola z rozdziałem czasowym**-kanały rozmowne są komutowane przez zmianę ich pozycji czasowych, a nie przez realizację odrębnych fizycznych dróg połączeniowych;
3. **Pola z rozdziałem częstotliwościowym**-przydzielenie poszczególnym kanałom różnych częstotliwości nośnych.

Klasyfikacja pól komutacyjnych

Ze względu na liczbę sekcji wyróżniamy:

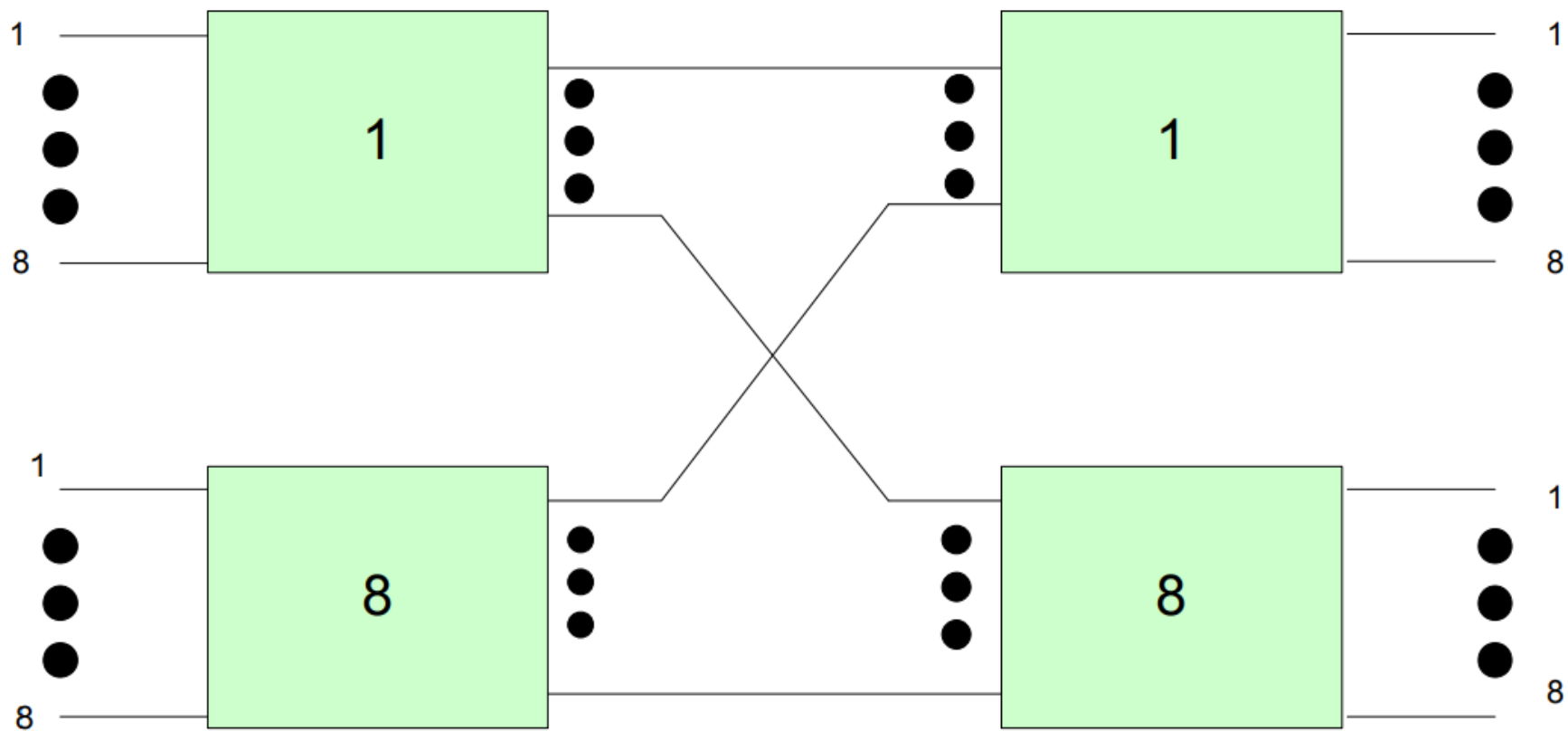
1. **Pole jednosekcyjne**-jest to takie pole komutacyjne, w którym połączenie żądanej pary wejście – wyjście jest realizowane za pomocą jednego punktu komutacyjnego. Pole takie tworzy np. pojedynczy komutator prostokątny;

2. **Pole wielosekcyjne** –polega na łączeniu wyjść jednego komutatora z wejściami innych.

Pole jednosekcyjne

Pole dwusekcyjne

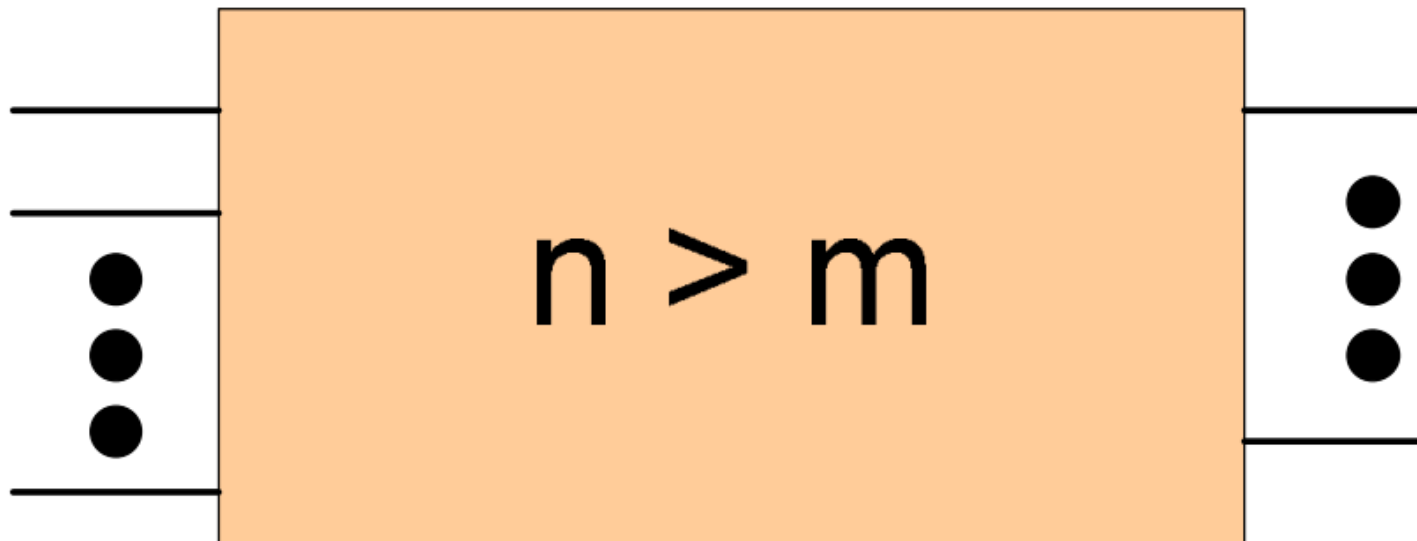

Klasyfikacja pól komutacyjnych

Ze względu na stosunek liczby wyjść do liczby wejść wyróżniamy:

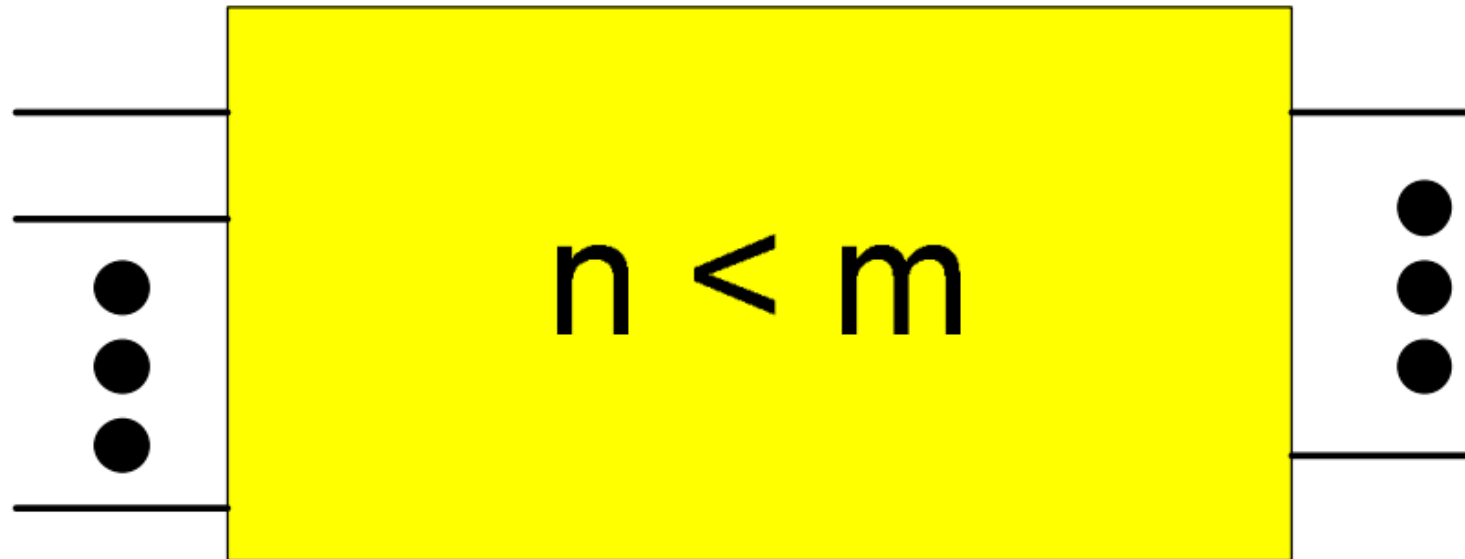
1. **Pola z kompresją**-liczba wyjść jest mniejsza niż liczba wejść. Pola tego typu służą do koncentracji ruchu;
2. **Pola z ekspansją**-liczba wyjść jest większa niż liczba wejść;
3. **Pola bez kompresji i ekspansji** (pola rozdziału ruchu).

Pole z kompresją

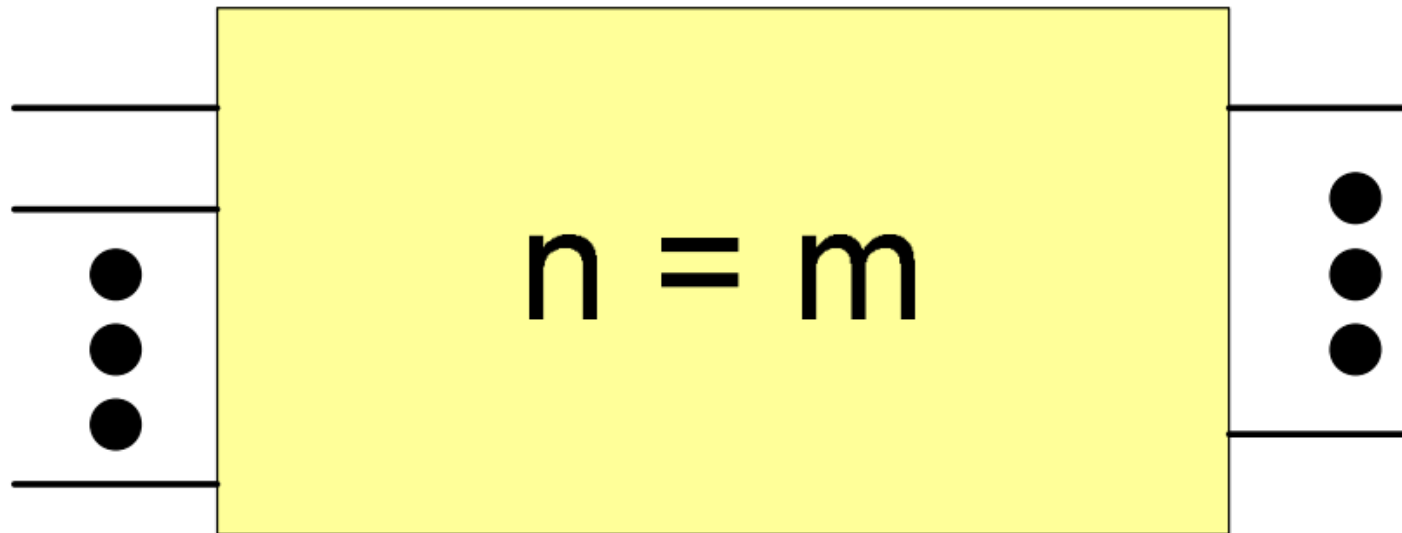
n-liczba wejść ; m-liczba wyjść

Pole z ekspansją

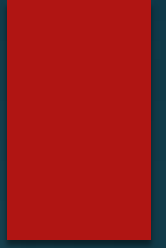
n-liczba wejść ; m-liczba wyjść

Pole bez kompresji i ekspansji

n-liczba wejść ; m-liczba wyjść

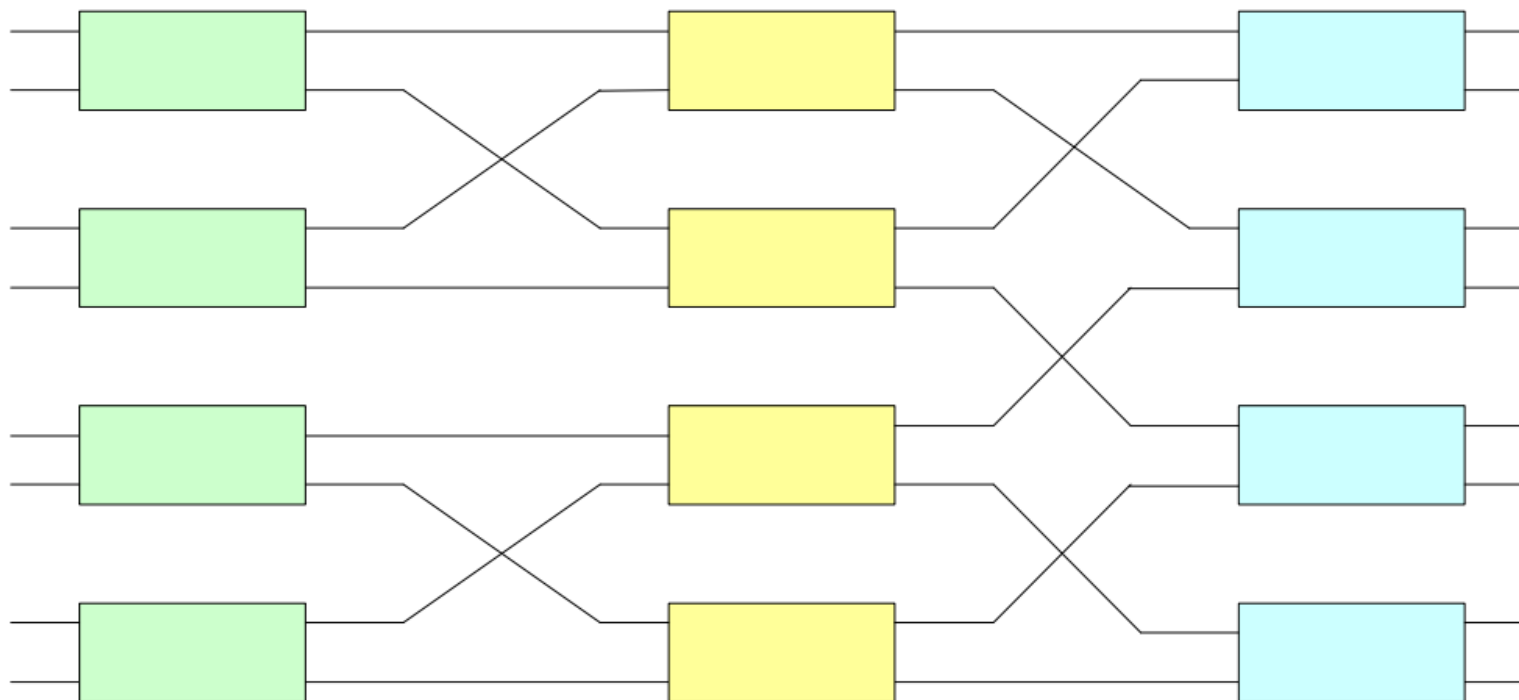
Klasyfikacja pól komutacyjnych

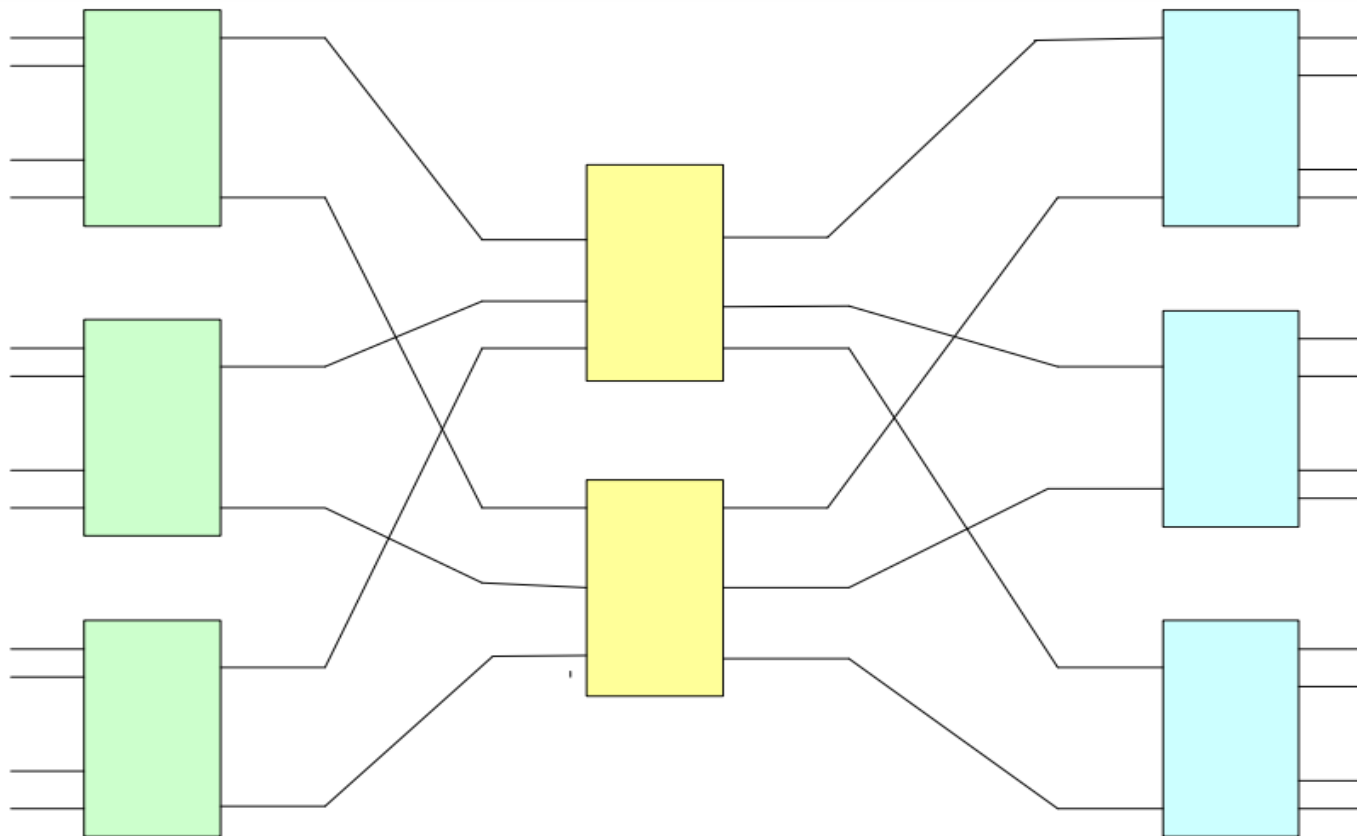
Ze względu na dostępność wyjść możemy wyróżnić:

1. **pola niepełnodostępne** – pola z których konstrukcji wynika brak możliwości osiągnięcia wszystkich wyjść z danego wejścia.
2. **pola pełnodostępne** - pola w których z dowolnego miejsca można osiągnąć dowolne wyjście. (Przez odpowiednie łączenie pól niepełnodostępnych można utworzyć pola pełnodostępne)

Pole niepełnodostępowe

Pole pełnodostępowe

Klasyfikacja pól komutacyjnych

Ze względu na występowanie stanów blokady (Stanem blokady pola komutacyjnego nazywany stan, w którym nie można zestawić połączenia między dowolną parą wolne wejście – wolne wyjście, a jednocześnie dla rozpatrywanego pola istnieją stany, w których zestawienie takiego połączenia jest możliwe):

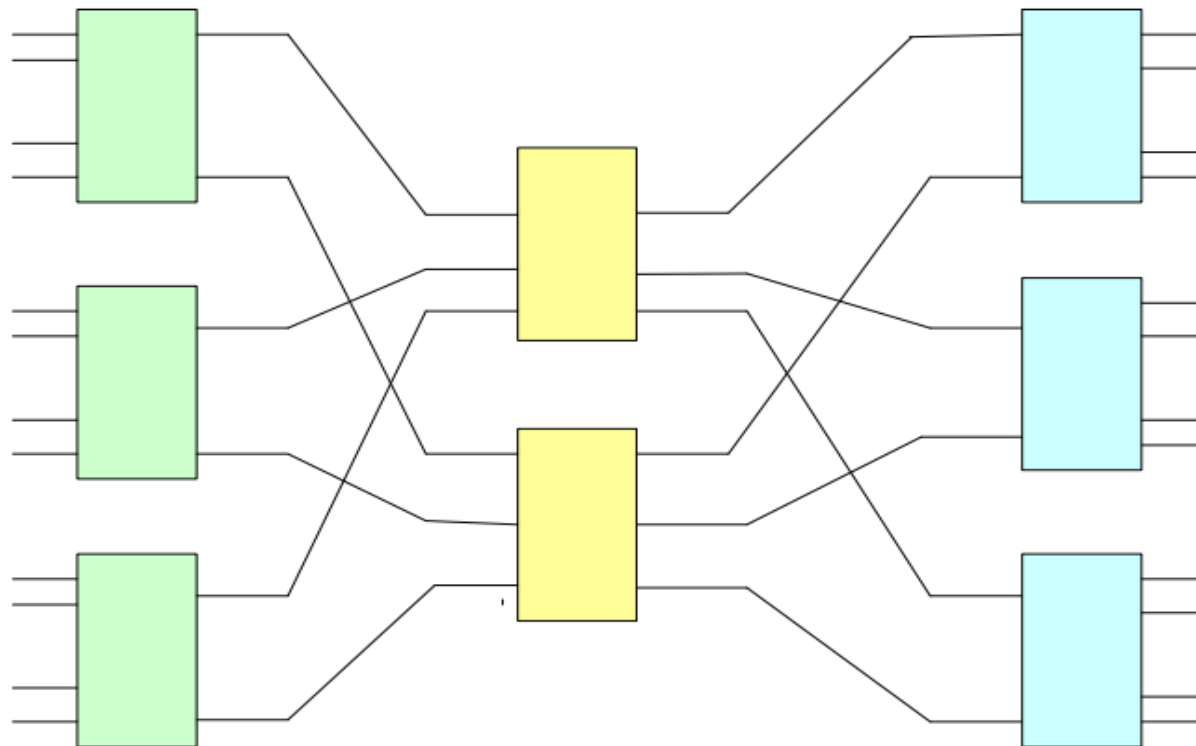
Klasyfikacja pól komutacyjnych

1. **Pole nieblokowane** - pole, w którym możliwe jest ominięcie wszystkich stanów blokady przez zastosowanie odpowiedniego algorytmu wyboru dróg połączeniowych, pole takie jest blokowane dla pewnych algorytmów sterowania.
2. **Pole przepakowalne** – można w nim zawsze połączyć dowolne wejście z dowolnym wyjściem, stosuje się odpowiedni algorytm wyboru dróg połączeniowych, niektóre drogi połączeniowe są przepakowywane po wystąpieniu rozłączeń w polu. Stosowany algorytm wyboru dróg połączeniowych prowadzi do uniknięcia wszystkich stanów blokady. Jednakże stany blokady mogą być osiągnięte w przypadku rozłączeń. Stany te są nietrwałe, ponieważ bezpośrednio po rozłączeniach stosuje się przepakowania i pole osiąga stan w którym blokada nie może wystąpić.

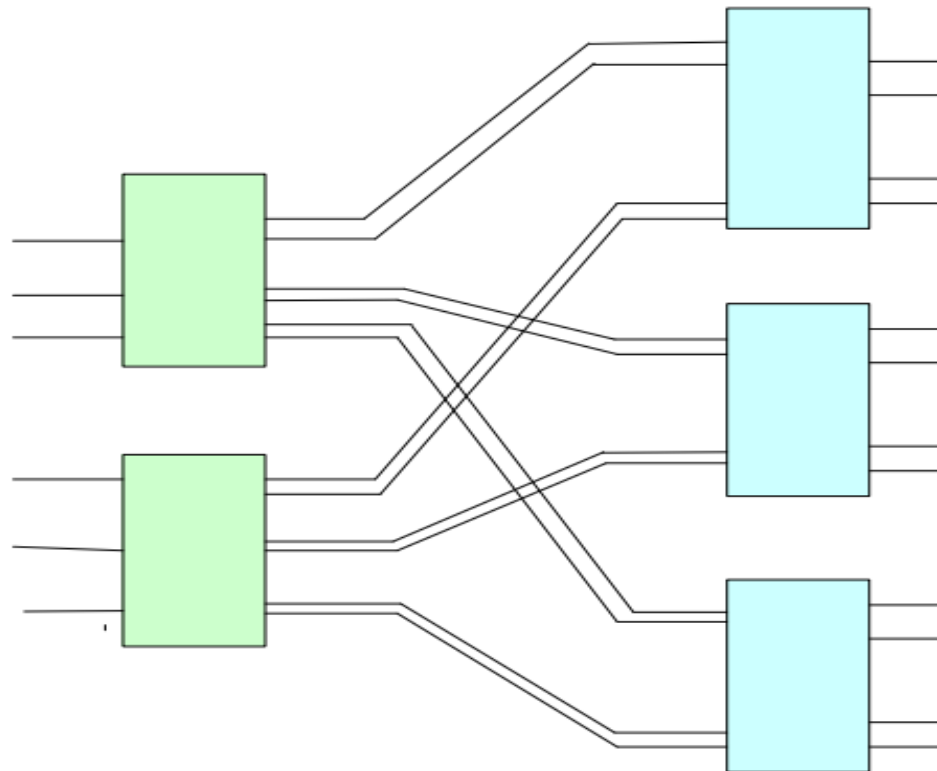
Klasyfikacja pól komutacyjnych

3. **Pola blokowalne** – pola w których nie można uniknąć stanów blokady mimo zastosowania wymienionych uprzednio metod. Celowość zastosowania pól blokowalnych wynika z tego, że charakteryzują się na ogół znacznie niższym kosztem niż pola nieblokowalne.

Pole blokowane

Pole nieblokowane

Klasyfikacja pól komutacyjnych

Ze względu na sposób przyłączenia urządzeń końcowych:

1. **pola dwustronne** – zbiory wejść i wyjść są rozłączne i drogi połączeniowe można zestawiać tylko między wejściami a wyjściami;
2. **pola jednostronne** – każda z końcówek może pełnić rolę wejścia albo wyjścia, a drogi połączeniowe można zestawiać między dowolnymi końcówkami;
3. **Pola mieszane** – część końcówek spełnia rolę wejść, część rolę wyjść.

Klasyfikacja pól komutacyjnych

Ze względu na liczbę łączy między parami komutatorów sąsiednich sekcji:

1. **pola zupełne** – pole w których pary komutatorów sąsiednich sekcji są połączone co najwyżej jednym łączem międzysekcyjnym;
2. **Pola niezupełne** - pola dla których liczba łączy jest większa niż jeden.

Klasyfikacja pól komutacyjnych

Ze względu na kierunek przepływu informacji w polu:

1. **Jednokierunkowe** - informacje mogą być przesyłane od wejść do wyjść pola;
2. **dwukierunkowe** - informacje mogą być przesyłane od wejść do wyjść pola oraz od wyjść do wejść.

Klasyfikacja pól komutacyjnych

Ze względu na sposób realizacji połączeń międzysekcyjnych:

1. **Pole z blokami** – zastępowanie pojedynczych komutatorów pola przez pola wielosekcyjne;
2. **Pole bez bloków** - bez bloków.

Klasyfikacja pól komutacyjnych

Ze względu na liczbę końcówek biorących udział w jednym połączeniu:

1. **Pola jednopołączeniowe** – pola w których w połączeniach biorą udział jedno wejście i jedno wyjście;
2. **Pola wielopołączeniowe** - pola w których w połączeniach bierze udział n wejść i n wyjść;
3. **Pola rozgłoszeniowe** (broadcast network) – rozsiewcze.

Klasyfikacja pól komutacyjnych

Ze względu na typ selekcji (sposób wyboru wyjść):

1. P – P indywidualny wybór wyjść;
2. P – G grupowy wybór wyjść;
3. P – W wybór nieuwarunkowany (swobodny)

P – punkt, G – grupa, W – wszystkie

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

PRACĘ WYKONAŁ

BARTOSZ ZAJĄC